

Громадянська освіта (основи правових знань)

Дата - 14.04.2020 р. Викладач – Береш О.І.

Тема уроку. Практичне заняття «Перемовини і розв'язання конфліктів».

МАТЕРІАЛИ ДО ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ

Матеріал №1

Використовуючи різні стилі розв'язання конфліктів, змодельуйте вирішення наведених конфліктних ситуацій.

- Між країнами. 1) Суперечка про належність острова, який з'явився в результаті виверження вулкана. 2) Суперечка через кордон між державами, який, згідно з договором, проходить посередині русла річки. Проте із часом річка змінила своє русло, заглибившись на територію однієї з держав на 10 км.
- Між спільнотами. Суперечка між релігійними громадами за храм.
- Між людьми. Суперечка між батьками й дитиною через доцільність носіння шкільної форми.
- Внутрішній конфлікт людини, що прагне полетіти на Марс, але не хоче назавжди залишати свою сім'ю на Землі.

Матеріал №2

Ви вже знаєте, що конфлікт є невід'ємною частиною життя людини. На думку дослідників, по-різному реагуючи на конфліктні ситуації, їхні учасники під час розв'язання конфліктів дотримуються декількох основних стилів.

- Стиль конкуренції. Використовуючи його, людина діє активно й прагне йти до вирішення конфлікту власним шляхом. Вона не зацікавлена у співробітництві з іншими і здатна на вольові рішення. Цей стиль ефективний за умови поєднання якоїсь влади, зосередженої у ваших руках, із переконаністю, що саме ваше бачення розв'язання проблеми правильне, і ви маєте можливість наполягати на цьому.
- Стиль пристосування. Людина діє спільно з партнером у спілкуванні, не намагаючись відстоювати власні інтереси. Його використовують, коли вирішення конфлікту важливе для партнера, але не суттєве для вас. Цей стиль корисний тоді, коли ви не можете перемогти, оскільки інша людина має більшу владу, або коли ви вважаєте, що краще зберегти добрі стосунки, ніж відстоювати свої інтереси.
- Стиль ухилення. Використовуючи його, людина не відстоює свої права й не бажає співпрацювати для вирішення проблеми. Цей стиль доцільний, коли ви не бажаєте втрачати сили на вирішення проблеми або коли відчуваєте безнадійність свого становища. Також він можливий, коли ви помиляєтесь, відчуваєте, що інша людина має рацію, більшу владу або просто не збирається далі підтримувати стосунки із цією людиною.
- Стиль співробітництва. Дотримуючись його, людина бере участь у вирішенні конфлікту, відстоює свою позицію, намагаючись при цьому враховувати інтереси іншої сторони. Порівняно з іншими цей стиль вимагає тривалішої роботи — спочатку відкрито оприлюднюються проблеми сторін, а потім відбувається їх обговорення та пошук шляхів вирішення. Він доцільний, коли розв'язання конфлікту важливе для обох сторін, якщо вас пов'язують тривалі стосунки з партнером, якщо обидва учасники конфлікту мають однакову владу або не помічають різниці у становищі для того, щоб на рівних шукати шляхів порозуміння.
- Стиль компромісу. Користуючись ним, можна частково задовольнити інтереси кожної сторони конфлікту. Він найбільш ефективний у випадках, коли обидва учасники прагнуть одного й того самого та усвідомлюють, що одночасно отримати це не зможуть. Вони бажають швидко знайти рішення, навіть тимчасове, і для цього згодні відмовитися від початкової мети. Одночасно із цим компроміс дозволяє їм зберегти добрі стосунки.

ПЛАН РОБОТИ

- 1) Опис ситуації.
- 2) Визначення позицій сторін.
- 3) Створення груп (зазвичай до п'яти осіб), що представлятимуть ці позиції.
- 4) Почергові виступи сторін, де вони наводять своє бачення способу вирішення проблеми з використанням аргументів та враховуючи попередньо висловлене опонентом.
- 5) Винесення підсумкового рішення.

Завдання для самоопрацювання:

ПЕРЕВІРТЕ СЕБЕ ЗА ТЕМОЮ

1. Що серед наведеного НЕ вважають основою співіснування та співпраці в полікультурному суспільстві?

- А толерантність
- Б плюралізм
- В дискримінація
- Г конкуренція

2. Як називають зміну індивідом або групою свого соціального статусу, місця в соціальній структурі суспільства або будь-який перехід з однієї соціальної позиції в іншу як по горизонталі, так і по вертикалі?

- А соціальна стратифікація
- Б соціальна мобільність
- В соціальна згуртованість
- Г соціальна нерівність

3. Вплив якого із цих соціальних явищ на суспільство є однозначно негативним?

- А упередження
- Б відповідальність
- В стереотипи
- Г терпимість

4. Яке поняття характеризує сукупність соціальних спільнот, які взаємодіють між собою в соціумі?

- А соціальні відносини
- Б соціальна структура
- В соціальна стратифікація
- Г соціум

5. Процес людської діяльності з метою встановлення контактів між окремими людьми й цілими групами називається

- А комунікація
- Б конфронтація
- В спілкування
- Г конкуренція

6. Усвідомлення людиною свого обов'язку означає усвідомлення нею своєї

- А відповідальності
- Б толерантності
- В соціалізованості
- Г цінності

7. Як називають обмеження або позбавлення прав певних категорій громадян за расовою або національною належністю, статтю, віком, політичними або релігійними переконаннями?

- А ксенофобія
- Б дискримінація
- В уніфікація
- Г асиміляція

8. Яким поняттям характеризують зіткнення протилежних інтересів, думок, поглядів?

- А упередження
- Б медіація
- В консенсус
- Г конфлікт

9. Як називають те, що часто повторюється, стало звичайним, загальноприйнятим, чого дотримуються і що наслідують у своїй діяльності?

- А стереотип
- Б упередження
- В приклад
- Г неповторність

10. Який із цих термінів позначає спосіб вирішення конфліктів?

- А компроміс
- Б суперництво
- В конфронтація
- Г комунікація

11. Бажання людини уникнути несприятливих ситуацій та не прогавити сприятливі є одним із джерел існування

- А толерантності
- Б забобонів
- В нетерпимості
- Г стереотипів

12. Як називають сукупність проблематики, пов'язаної з наданням соціологічного значення і встановленням соціального розподілу між чоловіками та жінками на основі їхніх статевих відмінностей?

- А біосоціальна
- Б тендерна
- В етнічна
- Г расова

Домашнє завдання.

1. *Опрацюйте матеріал.*

2. *Переглянути та опрацювати:*

1. ***Шкільна служба розв'язання конфліктів: досвід упровадження.***

<https://ru.calameo.com/read/00327991924e92dcd9aee>

Медіація однолітків та кола цінностей в школах

2. ***Чому виникають конфлікти. Причини. Етапи. Розв'язання. Наслідки, автор – Нікі Уокер***

Короткий посібник для підлітків, що дає відповіді на основні запитання про конфлікти

3. ***Онлайн-курс «Протидія та попередження булінгу в закладах освіти»***

https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MON+AB101+2019_T2/about

4. ***Онлайн-курс «Недискримінаційний підхід у навчанні»***

<https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EdEra-Studena+Inc+1/about>